

Høgskolen i Telemark

Fakultet for allmennvitenskapelige fag

SLUTTEKSAMEN

Emnekode:	6030
Emnenavn:	Finansregnskap med konsern
Studiepoeng for emnet:	7,5
Omfang av denne eksamenen i % av heile emnet:	100 %
Eksamensdato:	20.05.2014
Eksamenssted:	Bø
Lengde/tidsrom:	4 timer (09:00 – 13:00)
Målform:	Bokmål
Ant. sider inkl. framside	5 sider + 2 vedlegg
Tillatte hjelpemidler:	Revisors håndbok Lovsamling og/eller særtrykk / utskrift av lover Kopier av regnskapsstandarder (NRS) Egen kalkulator
Merknader:	Husk kandidatnummer på alle ark.
Ant. vedlegg:	Ett vedlegg i to eksemplarer (ett til innlevering og ett til kladd).

Eksamensresultat finn du etter sensurfall ved å logge deg inn med brukarnamn og passord på StudentWeb (hit.no)

Generelt

Hvor det foretas vurderinger i forhold til bestemmelser i regnskapslov eller regnskapsstandarder (NRS), skal det gis referanse til aktuell bestemmelse. Det bør også refereres til bestemmelser, der disse er vurdert, selv om de ikke kommer til anvendelse.

OPPGAVE 1. (50 %)

Mor AS kjøpte den 01.01.2012 70 % av aksjene i Datter AS for 8 000.

Balansetall (i hele tusen) for virksomhetene umiddelbart etter oppkjøpet:

	Mor AS	Datter AS
Eiendeler		
Anleggsmidler		
Aksjer i Datter AS	8 000	
Tomter	3 000	1 150
Bygninger	13 000	6 300
Andre varige driftsmidler	3 500	2 800
Omløpsmidler		
Varelager	2 500	1 800
Aksjer	550	400
Andre omløpsmidler	1 700	1 200
Sum eiendeler	32 250	13 650
Egenkapital og gjeld		
Egenkapital		
Aksjekapital	7 000	2 500
Annen egenkapital	6 600	4 500
Langsiktig gjeld		
Utsatt skatt	1 650	650
Diverse langsiktig gjeld	14 000	4 700
Kortsiktig gjeld		
Diverse kortsiktig gjeld	3 000	1 300
Sum egenkapital og gjeld	32 250	13 650

Ved fastsettelsen av kjøpesummen ble det lagt til grunn avvik mellom bokført verdi og virkelig verdi på følgende eiendeler i balansen til Datter AS:

- Merverdi i Tomter 500
- Merverdi i Bygninger 950
- Merverdi i Andre varige driftsmidler 500
- Merverdi i Varelager 500
- Merverdi i Aksjer (omløpsmidler) 50

Det skal utarbeides en mer-/mindreverdianalyse på konsernetableringstidspunktet. Ved beregningen skal en se bort fra skattemessig effekt knyttet til merverdier i aksjer. For øvrig skal skatt beregnes etter en sats på 28 %. Alle tall skal avrundes til nærmeste 100 (mao. en desimal).

1) Utarbeid analysen i henhold til God regnskapsskikk der Goodwill behandles etter "eiersynet" (kun med majoritetens andel).

2) Utarbeid balansen for konsernet umiddelbart etter oppkjøpet.

Det skal utarbeides konsernregnskap for 2012. Ved eliminering av urealisert intern gevinst skal elimineringen henføres til kjøpende selskap.

Vi får opplyst følgende forhold som kan ha betydning for konsolideringen:

- a. Bygninger tilhørende Datter AS avskrives lineært i selskapsregnskapet. Gjenværende avskrivningsperiode pr 01.01.2012 var 16 år. Gjenvinnbart beløp for bygningene er vurdert til 7.000 ved utgangen av 2012.
- b. Andre varige driftsmidler i Datter AS avskrives over gjenværende periode på 4 år. Det er ikke grunnlag for nedskrivning.
- c. Ved utgangen av 2012 er gjenvinnbart beløp for tomter i Datter AS vurdert til 1.600.
- d. Goodwill skal avskrives lineært over 5 år.
- e. Varelager i datter AS pr 01.01.2012 er solgt ut av konsernet i løpet av året for 2.400.
- f. Mor AS har solgt sine omløpsaksjer for 600 og Datter AS har solgt sine for 500. Datter AS har kjøpt nye omløpsaksjer for 450. Ved årets slutt er disse vurdert til 400.
- g. Datter AS har i 2012 tatt opp et langsiktig lån hos Mor AS. Lånesaldo pr 31.12.2012 er 700. Datter AS har betalt renter i 2012 med 12.
- h. I 2012 har Datter AS solgt varer til Mor AS for i alt 1.900. Datter AS hadde kjøpt varene inn for 1.400. Alle varene er solgt videre ut av konsernet for 2.300.
- i. I 2012 har Mor AS solgt et vareparti til Datter AS for 600. Varene er ikke betalt pr 31.12.2012. Mor AS hadde kjøpt varene inn for 400. Datter AS har solgt 40 % av varene videre ut av konsernet for 280. Resten av varene er balanseført som lager hos Datter AS til anskaffelsesverdi.
- j. Datter AS kjøpte den 01.06.2012 en maskin fra Mor AS for 2.000 vurdert til markedspris. Denne maskinen hadde Mor AS kjøpt for 5.000, og avskrevet lineært med 10 % pr år, slik at balanseført verdi pr 01.01.2012 var 1.700. Datter AS har i sitt selskapsregnskap for 2012 avskrevet maskinen lineært basert på en gjenværende levetid på 6 år.
- k. I selskapsregnskapene for 2012 har Mor AS et årsoverskudd på 4.400, og Datter AS et årsoverskudd på 2.700. Datter AS har pr 31.12.2012 avsatt 500 til utbytte.

3) Foreta elimineringer som danner grunnlag for utarbeidelse av konsernregnskapet pr 31.12.2012 med klar henvisning til hvilke regnskapslinjer i resultatregnskap og balanse som blir berørte. Vedlagt løsningsark kan benyttes.

4) Ta utgangspunkt i årsresultatene fra selskapsregnskapene og elimineringene under spm. 2), og beregn konsernets årsresultat for 2012 før og etter minoritetsinteresser.

5) Ved eliminering av urealisert intern gevinst kunne elimineringen vært henført til selgende selskap. Forklar kort hvordan dette eventuelt hadde påvirket konsernregnskapet.

OPPGAVE 2. (25 %)

I denne oppgaven skal en se bort fra skattemessige forhold.

Et selskap med hovedkontor i Lunde har kjøpt eiendelene i et annet selskap med to separate avdelinger for kr 10.000.000.

Ved kjøpet blei kjøpesummen definert slik:

Goodwill blei vurdert samlet, og det er ikke beregnet en fornuftig fordeling av beløpet på de to avdelingene.

Etter ett års drift er det foretatt avskrivninger slik at bokførte verdier pr 31.12.2013 er:

Regnskapet viser svak inntjening på de overtatte avdelingene, og indikatorer i nedskrivningsstandarder slo ut.

Selskapet har estimert virkelig verdi for de to avdelingene pr 31.12.2013 slik:

1. **Drøft om selskapet har plikt til å gjennomføre nedskrivninger på grunnlag av de opplysninger som er gitt, og vis eventuelt hvordan nedskrivninger skal gjennomføres i regnskapet for 2013.**

La oss anta at opplysningene over fortsatt gjelder, men vi får opplyst at en fornuftig fordeling av goodwill mellom avdelingene vil være 80 % på avdeling Bø og 20 % på avdeling Gvarv.

2. **Drøft om selskapet nå har plikt til å gjennomføre nedskrivninger på grunnlag av de nye opplysninger, og vis eventuelt hvordan nedskrivninger nå skal gjennomføres i regnskapet for 2013.**
3. **Drøft selskapets mulighet til senere å foreta reversering av nedskrivningene.**

OPPGAVE 3. (25 %)

I denne oppgaven skal en se bort fra skattemessige forhold.

Et selskap kjøpte en maskin for kr 2.500.000 den 01.07.2008. En estimerte maskinens levetid til 10 år under forutsetning at det gjennomføres periodisk vedlikehold etter hver periode på 2,5 år. Etter 10-årsperioden antas det å være en fjerningskostnad på maskinen. Nåverdien av fjerningsutgiften ble i 2008 estimert til kr 200.000. Periodisk vedlikehold som forventes foretatt desember 2010 ville i følge maskinleverandøren koste kr 500.000 pr 01.07.2008. Det forventes at med normal prisstigning vil vedlikeholdet koste kr 540.000 når det skal gjennomføres.

Selskapet har selv utarbeidet en plan for avskrivninger og kostnadsføring av periodisk vedlikehold og fjerning etter følgende prinsipper:

- a. Maskinen avskrives lineært over 10 år basert på en anskaffelseskost på kr 2.500.000 med en negativ utrangeringsverdi tilsvarende nåverdien av fjerningsutgiften. Avskrivningen i 2008 beregnes således til kr 135.000.
- b. Det foretas regnskapsmessig avsetning til periodisk vedlikehold med kr 108.000 i regnskapet for 2008.

1. **Drøft om de valgte prinsippene er i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Gjør rede for eventuelle alternative prinsipper for regnskapsføringen, og vis hvordan dette ville påvirket resultatregnskapet og balansen i 2008.**

La oss anta at selskapet har fulgt de prinsippene som er oppgitt over for årene 2008 og 2009, og har følgende poster i foreløpig balanse pr 31.12.2009:

Maskin	Debet:	2.095.000
Avsetning periodisk vedlikehold	Kredit:	324.000

Ved regnskapsavleggelsen for 2009 er nytt estimat på nåverdien av fjerningsutgiften kr 250.000. Selskapets regnskapsansvarlig er usikker på om, og i så fall hvordan, denne estimatendringen skal tas hensyn til i regnskapet for 2009.

2. **Drøft tillatte prinsipper for avslutning av regnskapet for 2009, og vis hvordan dette ville påvirket resultatregnskapet og balansen.**
3. **Drøft tilsvarende for 2009 under forutsetning at selskapet avlegger regnskapet etter unntaksreglene for små foretak.**

